

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaidu. Vyskupas Ketteleris.

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SAJUNGOS ORGANAS

VOL. XXXII No. 56

Tel. South Boston 8-2680 ANTRADIENIS (Tuesday), LIEPOS (July), 27 D., 1948 M.

Tel. South Boston 8-2680

SIX CENTS

Berekalingas karas Dėlko lietuviai kenčia Apie vieną rusų priežodį

Yra sakoma, būk Roosevelt'as syki buvo pakėlęs klausimą apie tai, kaip pavadinti antrąjį pasaulinį karą.

Savo atsiminimų knygoje Churchill'as ir įrodinėja, kad antrasis karas buvo bereikalingas ir nurūdė, kaip jo buvo galima išvengti.

Jei Churchill'as būtų tik istorikas, tai jo žodis turėtų nemažą svorį. Bet nelaimei jis buvo kartu ir valstybininkas.

Jei pirmojo pasaulinio karo būtų buvę galima išvengti per daug nesmaugiant Vokietijos ir vėliau sudraudžiant laiku Hitlerį, tai antrojo pasaulinio karo būtų buvę galima išvengti leidžiant Hitleriui ir Stalinui tol kariauti iki abu būtų nušvogę.

Rooseveltas su savo pro-rusiška politika Amerikoje turėjo neprastą dirvą. Tame darbe savo pusėje jis turėjo Rusijos garbintojus.

Nereikia Saliamono galvos, kad suprasti, jog komunistinė Rusijoje nieko gero, o visokio baisumo tiek, kiek pragare. Na, o komunistinės Rusijos garbintojai turėtų išmokyti ir sau pritaikinti vieną rasišką priežodį, būtent: "viek žyvi, viek uosis — durakom umriš"

Ne syki buvo rašyta apie tai, dėlko lietuviai kenčia. Buvo nurodyta ir šis ir tas. Bet tikroji priežastis niekur, niekeno, niekada nebuvo nurodyta. Štai ta tikroji priežastis: Europoje lietuviai kenčia ne dėlto, kad išbandyti juos, o dėlto, kad Amerikos lietuviai, kaip veidrodyje, pamatytų, kas jie yra. Europos lietuviai kenčia, kad išbandyti Amerikos lietuvių krikščioniškumą, išmieruoti jų artimo meilę, duoti progą amerikiečiams išauginti savo depozitus dangaus banke.

Kaip Amerikos lietuviai čia pasirodė? Ar pasirodė, kaip artimo meilę prideramoje aukštumoje? Ar pasirodė, kad jiems rūpi šia progą išauginti

Rusai Nenori Vadintis Rusais

Berlynas — Rusai Vokietijoje nenori, kad juos vadintų rusais, bet "sovietais". Rusų kariuomenė išleido net oficialią patvarkymą, kad ji nebūtų vadinama "rusų", bei "raudonoji armija", kaip ji oficialiai vadinosi karo metu, bet "sovietų armija".

Rusai nekenčia, kad juos kas pavadina "ruski". Už tokį pavadinimą rusų kareiviai peršovė Amerikos kareivį Viennoje. Tą pajutę vokiečiai dabar rusus tik ruskais vadina ir dažnai mėgsta iškelti tą faktą, kad vieni rusai be amerikiečių pagalbos niekad nebūtų sulaukę jų (vokiečių) kariuomenės.

Be to amerikiečių zonoje veikianti vokiečių komunistų partija nustojo vartoti kūjį ir piautuvą bei raudonąją žvaigždę kaip to partijos emblemą.

Tas viskas rodo kaip žemai rusų vardas yra nuapuolęs tų žmonių tarpe, kuriems teko juos iš artčiau pažinti.

Autobuso Nelaimėje Žuvo 5

St. Paul, Minn. — Busas susidūręs su sunkvežimiu užsudegė. Toje nelaimėje žuvo 5 žmonės ir 14 tapo sužeista.

Busu važiuo vietas baseball žaidėjai. Žuvusiųjų būtų buvęs didesnis skaičius, bet vietos ūkininkas Frank Kurkovskis 5 išgelbėjo iš liepsnojančio buso.

MASKVA KALTIMA TITO TERORU

Maskva — Komunistų partijos organas 'Pravda' rašo, kad Tito Jugoslavijos komunistų partiją tik teroru priverčias laikytis prieš Kominformą. Kurie

savo indėlius dangaus banke taip, kad jų kreditas žymiai perviršytų jų debitą?

Badaujantieji mūsų tremtiniai tai plėšikų apvogti ir apeleisti Europos pakelėse. Ar mes čia elgiamės, kaip Gailistingais Samarietis? Badaujantieji tremtiniai tai Lozorai. Ar amerikiečiai su jais elgiasi taip, kaip bagočius su Lozorium? Ar amerikiečių dauguma seka Gailistingą Samarietį, ar bagočių?

Ar katalikas teisme ar kitokiame viešame tardyme bijotų pasisakyti, kad jis katalikas? Ar demokratas ventų prisipažinti tokiu esąs? Ar respublikonas atsiskandinėtų pasisakyti, kad jis ir protestuotų, kam toks klausimas statomas? Juk nieko baisaus tokiuose klausimuose. O kaip tūliems artistams ir unių vadams nepatinka, kai tardymoje jie klausiami ar jie komunistai? Daugelis jų atsako prisipažinti tokiais esą ir protestuoja sakydami, kad tokiais klausimais laužoma Amerikos konstitucija.

P. G.

Tautinėse kapinėse, Arlington, Va., išdygo naujas kapo paminklas, ant kurio pažymėta, kad čia ilsisi amžinu miegu generolas John J. Pershing, pirmas nuo Washingtono to laipsnio generolas. Šios šalies papročiu mirus generolui per 72 valandas prie jo kapo einama garbės sargyba, ką mes čia ir matome. Taipgi per 30 dienų visose armijos stovyklose nuleidžiama vėliava iki pusės masto, gedulo atminimui.

Mirė sulaukęs 87 metų amžiaus.

JUGOSLAVIJOS RAUDONIEJI PASMERKĖ "PRAVDĄ"

Belgradas, Jugoslavija — Komunistų partijos penktas kongresas griežtai pasmerkė "Pravdą", Rusijos Komunistų partijos oficialų laikraštį, už puolimą Jugoslavijos Komunistų partijos ir jos vadų ir kaltinimą "Trockiizmu", ir nutarė išrinkti komitetą, kuris ištirtų Komunistų Informacijos Biuro kaltinimus, tilpčius tame laikraštyje.

Kaip žinoma, Jugoslavijos diktatorius, maršalas Tito taip pat pasmerkė Kominformą, pasmerkė ir

kiti Jugoslavijos komunistų vadai. Šiame kongrese pranešta, kad Kominformo jaunimo organizacijos nutarė sukurti Jugoslavijos tokiom pat jaunimo grupėmis; nuo dabar neišleis Jugoslavijos jaunimo brigadų į savo kraštus, ir neišleis savo atstovams vyksti į Jugoslaviją.

Rusijos - Jugoslavijos santykiai per pastariasias kongreso dienas dar labiau pablogėjo, ir net gali visai nutrukti. Maršalas Tito buvo išėjęs iš kongreso, kad priimtų atvykusį iš Jung. Valstybių buvusį Kalifornijos gub. Culbert L. Olson. Tito pasakė, kad Jugoslavija mielai sutiktų pasirašyti prekybos sutartį su Jung. Valstybėmis, jeigu tik joje nebūtų jokių politinių sąlygų.

Kongreso atstovų tarpe įsikarščiavimas ir pasipiktinimas dėl Sovietų Rusijos ir Kominformo biaurios ir beprincipinės propagandos, kurią veda prieš Jugoslavijos komunistų vadus, tikslu sunaikinti maršalą Tito ir kitus komunistų vadus.

Čia tai puikiausiai atvaizduojama patarlė: — "Puodas katilą vanoja, kad juodas".

Pakelia Automobilių Kainas

Detroit, Mich. — General Motors Corp. paskelbė, kad ji pakelianti savo išdirbystės automobilių kainas 8 nuoš.

Tas palies Cadillac, Buick, Oldsmobile, Pontiac ir Chevrolet modelių automobilius.

Tėvai Jėzuitai Kuriasi Chicagoje

Šiomis dienomis Jo Eminencija Kardinolas Stritch suteikė leidimą lietuviams tėvams jėzuitams steigti namus Čikagoje.

Naujame vienuolyne gyvena pora misionierių ir keletas tėvų, einančių aukštuosius mokslus įvairiuose Čikagos universitetuose.

Namų įgijimu bei įrengimu rūpinasi tėvas Jonas Kidykas, 321 Willings Alley, Philadelphia 6, Pa.

KONGRESAS TURĖS GRAŽINTI KAINŲ KONTROLĖ

Washington, D. C. — Pirmadienį, liepos 26 d. Prezidento Trumano įsakymu susirinko Jung. Valstybių 80-sis Kongresas. Tai bus nepaprastos sesijos.

Niekad nėra buvę, kad Prezidentas, kuris yra kandidatu vėl išrinkimui, prieš pat rinkimus susauktų Kongresą. Bet Prezidentas Trumanas tą padarė po Demokratų ir Respublikonų partijų seminarijos. Respublikonai kontroliuoja Kongresą. Jie savo partijos programoje

daug ką pažadėjo, ką Prezidentas Trumanas norėtų praveisti ir vykdyti. Svarbiausias punktą svarstymui bus tai kainų kontrolė, kad išvengtų dar baisesnės infliacijos ir keletą kitų svarbių problemų turės išspręsti.

Antradienį, liepos 27 d. po pietų Prezidentas Trumanas kalbės Kongresui ir įduos savo pasiūlymus šio krašto gerovei.

Gen. Clay Grįžo Berlynan

Amerikos vyriausiasis valdininkas okupuotos Vokietijos gen. Lucius D. Clay grįžo atgal Berlynan. Jis turėjo keletą konferencijų su Prez. Trumanu ir kitais aukštais Amerikos valdžios pareigūnais. Jis buvo parkviestas kelioms dienoms geresniam nušvietimui dabartinės padėties Berlyne.

Spaudos atstovams jis pareiškė, kad amerikiečiai praplėsia dabartinę aerodromą Berlyne ir pastatysią keletą mažesnių ir tokiu būdu galėsia pristatyti pakankamai būtiniausių reikmenų Berlynui, kad ir žiemos metu.

Atidaroma "Jet" Dirbtuvės

Washington, D. C. — Amnicipijos Taryba davė savo sutikimą Laivynui atidaryti keturias dirbtuves įvairiuose miestuose. Dviejuose iš jų bus gaminama "jet" bei raketiniai motorai, o kituose dviejuose kitoki kariniai pribūklai.

Pienas Pabrangs

Rugpjūčio 1 d. Bostono, Lowellio ir Lawrence apylinkėse pieno kaina bus pakelta po pusę cento kvortai.

Kada bus galas kainų kėlimui?

Vakarai Pasiruošę Deryboms Su Stalinu Vokietijos Klausimu

Clay Pramato Koncesijas. — Rusijos Pinigai Gali Būti Priimti Berlynui. — Smerkia Trukdymą Lekioti Oru

Berlynas, Vokietija — Jung. Valstybės sutinka pradėti derybas Vokietijos klausimu su Sovietų Rusija, Anglija ir Prancūzija, kaip tik Rusija atšauks Berlyno blokadą, pareiškė Gen. Lucius D. Clay, Jung. Valstybių militaris gubernatorius Vokietijai.

Kaip žinoma, Gen. Clay buvo sugrįžęs į Washingtoną ir plačiau informavo Prezidentą Trumaną ir kitus valstybės diplomatus apie Vokietijos ir jos sositinės Berlyno padėtį.

Gen. Clay, sugrįžęs į Vokietiją, korespondentams davė suprasti, kad yra galimybė susitarti dėl pinigų problemos Berlynui taip, kad ir rusai būtų patenkinti. Jis sakė, kad būtų galima priimti ir rusų išleistus pinigus Berlynui, jeigu tik rusai atšauktų Berlyno blokadą.

Po savaitės krizės matosi atslūgimas ir Rytai ir Vakarai iš lėto, bet nuolatiniai stengiasi pralinti visas kliūtis deryboms.

Gen. Clay, atvykęs į Washingtoną, yra pasakęs, kad karo nebus. Jis

pritarė Prezidento Trumano pareiškimui, kad yra vilčių įgyvendinti taiką.

Kolegijos Studentų Neims Kariuomenės

Washington, D. C. — 126,400 kolegijos studentų nebus įmami kariuomenėn, jei lankydami kolegiją ims kartu ir karininkų kursus.

Tik baigę tuos kursus jie turės sutikti du metu aktyviai tarnauti kariuomenėje.

Rusai Paleido Tris Amerikiečius

Berlynas — Sovietų Rusijos pareigūnai Berlyne buvo suareštavę tris amerikiečius. Vienas jų, R. F. Goff iš Altoona, Pa., buvo rusų areštuotas peritą antradienį, kai jis bandė pereiti sovietų koridorių ir eiti į anglų zoną. Kiti du amerikiečiai buvo militariai policininkai, kurie per neapsižiūrėjimą perėjo rusų zoną Berlyne.

Jung. Valstybės griežtai protestavo ir reikalavo, kad sovietų pareigūnai tuojau paleistų areštuotus amerikiečius. Rusai pradžioje užsigynė, kad jie ką nors žinotų apie amerikiečių areštavimą. Areštuotus amerikiečius rusai labai stropiai kamantinėjo. Matydami, kad Jung. Valstybės griežtai reikalauja, paleido.

Iš Orlaivio Bandė Susproginti Jungtinių Tautų Buveinę

Lake Success, N. Y. — Vienas buvusio karo lakūnas, Stephen J. Sapina, nusivylęs Jungtinių Tautų nesugebėjimu pasaulyje įgyvendinti taikos, iš mažo orlaivio numetė namie darytą bombą ant Jungt. Tautų dabartinės buveinės. Bomba nepataikė, ir jokių nuostolių nepadare. Pats lakūnas vėliau pasiūlymą policijai.

Ku-Klux Klanas Verbuoja Naujus Narius

Stone Mountain, Ga. — Prie liepsnojančio kryžiaus Ku-Klux Klanas prisaiškino net 700 savo naujų narių.

Kolegijos Studentų Neims Kariuomenės

Washington, D. C. — 126,400 kolegijos studentų nebus įmami kariuomenėn, jei lankydami kolegiją ims kartu ir karininkų kursus.

Tik baigę tuos kursus jie turės sutikti du metu aktyviai tarnauti kariuomenėje.

Rusai Paleido Tris Amerikiečius

Berlynas — Sovietų Rusijos pareigūnai Berlyne buvo suareštavę tris amerikiečius. Vienas jų, R. F. Goff iš Altoona, Pa., buvo rusų areštuotas peritą antradienį, kai jis bandė pereiti sovietų koridorių ir eiti į anglų zoną. Kiti du amerikiečiai buvo militariai policininkai, kurie per neapsižiūrėjimą perėjo rusų zoną Berlyne.

Jung. Valstybės griežtai protestavo ir reikalavo, kad sovietų pareigūnai tuojau paleistų areštuotus amerikiečius. Rusai pradžioje užsigynė, kad jie ką nors žinotų apie amerikiečių areštavimą. Areštuotus amerikiečius rusai labai stropiai kamantinėjo. Matydami, kad Jung. Valstybės griežtai reikalauja, paleido.

Iš Orlaivio Bandė Susproginti Jungtinių Tautų Buveinę

Lake Success, N. Y. — Vienas buvusio karo lakūnas, Stephen J. Sapina, nusivylęs Jungtinių Tautų nesugebėjimu pasaulyje įgyvendinti taikos, iš mažo orlaivio numetė namie darytą bombą ant Jungt. Tautų dabartinės buveinės. Bomba nepataikė, ir jokių nuostolių nepadare. Pats lakūnas vėliau pasiūlymą policijai.

Ku-Klux Klanas Verbuoja Naujus Narius

Stone Mountain, Ga. — Prie liepsnojančio kryžiaus Ku-Klux Klanas prisaiškino net 700 savo naujų narių.

Ši slaptoji organizacija, kurios nariai apsigaubia baltomis marškomis ir maskomis, yra fanatiškai nusiteikusi prieš kitos rasės ir kitų tikėjimų žmones, ypatingai prieš negerus, žydus ir katalikus.

Pabėgęs SSSR agentas atskleidžia paslaptis

— Igor Gouzenko, slaptojo šrifto raštininkas, apie gyvenimą Sovietų Rusijoje. — Išnešė iš SSSR ambasados 100 slaptų dokumentų.

— Niekada savos valstybės sienomis nėra pasitenkinęs bet koks didelis istorijoje žinomas tironas; tautos kančia niekada nepamaldė kruvino žiaurumo žmogaus, kurs paneigia Dievą ir todėl jau nebegyvena ilgiau pagal Dievo įsakymus, bet pagal savo užgaidas, puikybės ir pavydą, — nustebinte, bet tai teisybė: tuos žodžius parašė vyras, kurs nuo pat jaunatvės išaugo komunistų organizacijose, kurs išėjo Maskvos aukštąjį mokslą, kurs tarnavo sovietų špiunaže, bet kursai patekęs į užsienį ir prisiziūrėjęs, kaip čia žmonės laisvai gyvena, išėjo atakon prieš raudonąjį tironą — Staliną. Jo vardas **Igor Gouzenko**. Jis buvo slaptojo susirašinėjimo, šifravimo specialistas Sovietų ambasadoje Kanadoje. Prisižiūrėjęs žiaurą komunistinę prievartą, pamatęs demokratinę laisvę, jisai pabėgo iš Sovietų ambasados, išnešdamas virš šimto slaptų dokumentų, juos perdavė Kanados vyriausybei ir dabar neseniai išleido knygą „The Iron Curtain“ (Geležinė uždanga, E. P. Dutton & Co., Inc., New York, 1948 m. pusk. 279, kaina \$3.00).

SOVIETŲ VAIKAI IR TREMTINIŲ KOLONOS

Čia jisai pažiūri, kad pirmuosius diegus abejonių apie sovietų režimo tikslumą pasėjo jam vienas įvykis jaunatvėje: jų pionierių (sovietų skautų) būrelis turėjo iškila už Maskvos miesto. Kelyje jie sutiko koloną suimtųjų, tremtinių. Šie buvo apiplyšę, suvargę ir baisiai alkani. Tiesė rankas į vaikus, prašydami pamatė, kad pionieriai iš savo krepšelių ištraukė duoda jiems duoną, emė griežtai drausti. Enkavistas (bolševikų policininkas) taip smogė vie-

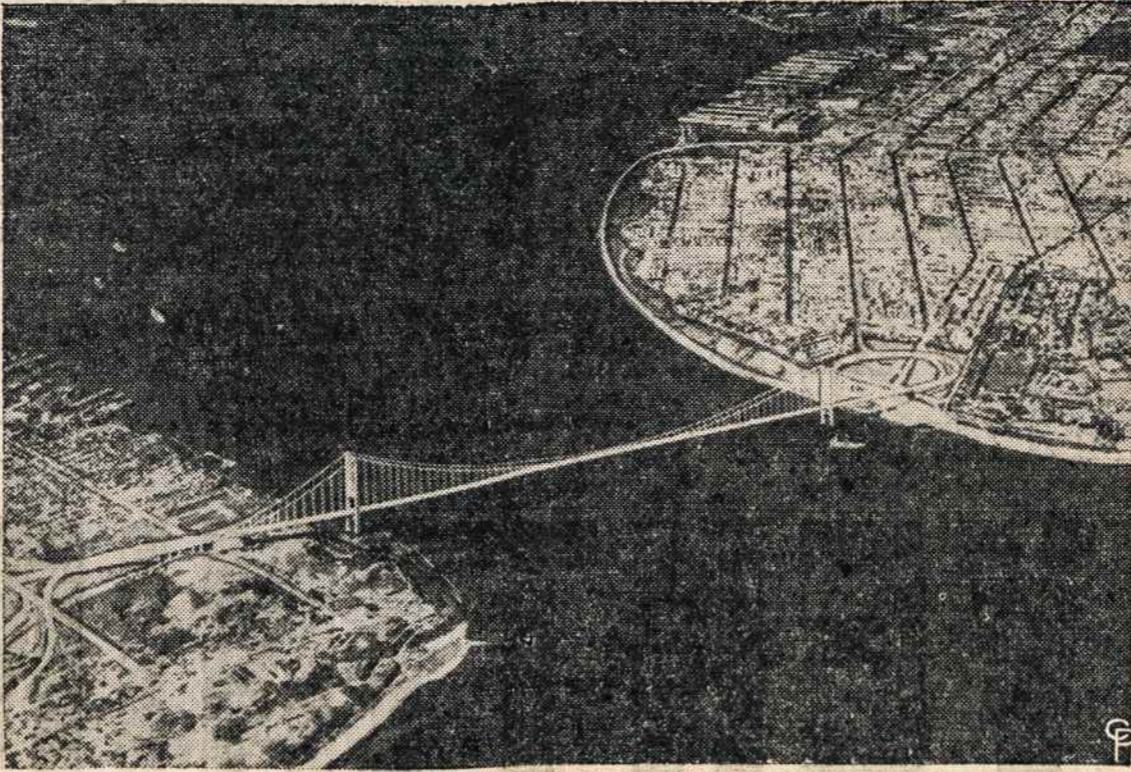
nam areštuotajam per kruviną ranką, kad duona iškrito ir tas raudonas ją sumynė į purvą. Net ir revoliucinėje dvasioje augininti vaikai susigraudino iki ašarų.

Savo knygoje Igor Gouzenko aprašo, kaip mokykloje jų auklėtojai girdavo tuos vaikus, kurie pranešdavo savo tėvų „kontrevoliucinius“ nusiteikimus, nepaisant, kad tokie pranešimai tėvus į ištrimimą ar sušaudymo vietas nuveddavo. Povilas Morozovas, vaikas, kurio visa šeima buvo išnaikinta dėl jo iškundimo, buvo vaikams pavaizduojamas, kaip didelis herojus.

Juo toliau Gouzenko gyvenimo ir augo, tuo daugiau sovietų sistemos žiaurumą jam emė kristi į akis. Pavyzdžiui, paliegėliai, susenę, Sovietuose laikomi tik našta ir laukiama, kaip jais greičiau nusiokratyti. Jie vadinami specialiu vardu: „lišnecy“, jiems nėra maisto kortelių ir jie pasmerkti greitai ar kiek užtęstai mirčiai.

BADAS IR SKURDAS

Patsai Igor Gouzenko yra dar jaunas, gimęs 1919 netoli Maskvos metais, taigi tik 29 metų amžiaus. Jisai buvo ketvirtas vaikas šeimoje, jo tėvas buvo revoliucijos kovose, o motina buvo mokytoja. Tėvui žuvus, bolševikų Rusijoje jie gyveno taip neturtingai, kad žiemą jįsai visą laiką buvo troboje, negalėdamas išeiti į lauką, nes neturėjo batų. Gimines ir pažįstami mirė nuo išbadėjimo. Arkliagaiš negaudami pašaro, o šunys buvo suvalgyti badaujančių žmonių. Tikėdamiesi ko geresnio, jie persikėlė į Maskvą, bet čia buvo tokia spūstis, kad viename kambarėlyje jie turėjo išsistiekti šešiese, su svetimais. Igoriui teko miegoti ant grindų. Bet jam pasisekė patekti į pa-

Siūlomas architektų paruoštu planu ilgiausias statybai tiltas pasaulyje. Jis turėtų jungti Brooklyną su Staten Island, N. Y. Projekto vykdytojais daro žygius gavimui leidimo iš Karo Departamento. Tiltas kainuotų pastatyti \$75,000,000. Jo ilgumas siekia 4,620 pėdų. Ilgesnis už San Francisco Golden Gate tiltą 420 pėdomis. Jo pastatymas imtu laiko ligi 1958 m.

vyzdinę mokyklą. Kai tik kas atvažiuodavo iš užsienio, veddavo parodyti tą mokyklą, bet niekada neveddavo į kitas šalyms esančias, nes jos buvo nešvarios ir blogai sutvarkytos.

KOKS DARBININKŲ GYVENIMAS RUSIJOJE

Sulaukęs 18 metų Gouzenko 1937 metais įstojo į meno mokyklą. Studijoms siekdamas užsidirbti pinigų, jisai laisvalaikiu emė mokyti rašto viename fabrike. Čia jisai turėjo progos arčiau pažinti darbininkų gyvenimą. Savo akimis pamatė, kaip susipaudė gyvena sovietų darbininkai. Toje pačioje lovoje gulė vienas darbininkas, o kai tas dieną išeina į darbą, į jo lovą ateina kitas — naktinės pakaitos darbininkas. Visas jų turtas sutelptas lagaminėlyje, padėtame po lova.

KARTĄ SSSR DARBININKAI BANDE STREIKUOTI

— Daug ko yra pripasakojama ir prirašoma apie laimingas darbininkų gyvenimo sąlygas dabartinėje Rusijoje, — sako Gouzenko, — bet, tikėkite man, — ką jūs girdite iš komunistų agitatorių, ką skaitote parašyta jų propagandinių žurnalistų, vis tai yra priešinga gyvenimo tikrovei... Rusijoje darbininkai neturi teisės streikuoti... Rusijos darbo unijos yra tikrumoje pavertos policijos padaliniais. Prieš pat šį karą Gorkio fabriko darbininkai sustreikavo nusiskunddami, kad jiems perdaug užkraunama darbo, kad gyvenimo sąlygos tokios, jog jų šeimos yra arti mirties. Ką jie laimėjo. O gi — keturioliką darbininkų sušaudė ir jų mirties aplinkybes smulkmeningai aprašė spaudoje, kad visi streiką pasinešę darbininkai žinotų kas jų laukia. Bet tai ne viskas: likusieji darbininkai iš to fabriko buvo pakrauti į vagonus ir išvežti į Sibirą. Net gi to fabriko NKVD (policijos) vadas buvo drauge ištremtas, ir tas buvo perspėjimas policijai kituose fabrikuose — kas jų laukia, jei neužslopintų bekylančių streikų“ (p. 42).

— Tiesė rankas į vaikus, prašydami pamatė, kad pionieriai iš savo krepšelių ištraukė duoda jiems duoną, emė griežtai drausti. Enkavistas (bolševikų policininkas) taip smogė vie-

no, kad yra apstatyti šnipais, vargsta ir kenčia, nedrįsdami nusiskusti. Jau taip yra nusistovėję, kad darbo unijos vieneto vadas yra drauge ir slapstas policijos tarnautojas Rusijoje.

CHEMIKALŲ GRAUŽIAMINI KALINIAI — DVASININKAI

Gouzenko paliudija, kad tūkstančiai, milijonai darbininkų ir kitų Rusijos žmonių yra darbo stovyklose, koncentracijos lageriuose. Jis patsai matė daugelį areštuotų dvasininkų, kurie būdavo naktie (kad gyventojai nepastebėtų) atvedami į cirkus ir čia chemikalais turėjo plauti auksą nuo pavėkslių rėmų ir tt. Tie chemikalai išgerdavo į rankas, į kūną, į plaučius. Jų paveikti kaip dvasininkai nualpę krisdavo iš aukštai ir užsimušdavo į akmens grindis. Bolševikų policininkas pasakojo, kad jis nekartą pastebėjęs rusų dvasininkus besimeldžiant prieš tuos pavėkslius, nuo kurių jie su chemikalais buvo priversti nurinkti auksą.

— Tiesė rankas į Dievo žmonės, — rašo Gouzenko, — dirbo, ir, tikriausiai, tebedirba ir dabar

Yra Šalis

Yra šalis, kur upės teka
Linksmi tarp girių užiančių,
Ir meiliai tarp savęs šneka
Prie giesmininkų, vieversių.

Ten prakaitas aplieja žmones
Prie vasaros sunkių darbų
Ir prastas apdaras marškonis
Apdengia sąnarius visų.

Bet meiliai ten tave vaišina,
Kai tik nueini į svečius,
Tave ten myli, valgydina,
Kiek tiktai leidžia išteklius.

Ir grakščios tos šalies merginos,
Ten žydi visa ko puikiau.
Šalis ta LIETUVA vadinasi,
Bet aš neilgai ten buvau...

Atsimenu, kada į guolį
Saulutę prašo vakarai
Ir gieda lietuviai varguoliai,
Nes pabaigti dienos darbai...

Kaip tąsyk mergos veidą skaistų
Prie rūtų lenkia kvepiančių,
Dainuodamos jas meiliai laisčiau,
Lelijų skinas žydinčių...

Kaip tąsyk varpas sunkiai gaudžia,
Ir vis girdėtoli, toli...
Seniai jau paukščiai medžiuos snaudžia,
Tik pats užmigti negali...

Pr. Vaičiaitis.

BRITŲ ZONOS VOKIETIJOJE LIETUVIAI

1948 m. birželio 1 d. britų zonoje stovyklose gyveno 15,944 lietuviai ir 768 lietuviai su DP teisėmis už stovyklos ribų. Be šių, yra keli šimtai Didžiosios Lietuvos ir net keli tūkstančiai Mažosios Lietuvos lietuvių be DP teisėsių. Visų tremtinių britų zonoje birželio 1 d. buvo 208,631 asmenys, jų tarpe 90,430 lenkų, 31,661 latvių ir 7,746 estai. Lietuviai suskirstomi tokiais grupėmis: iki 16 m. vaikų 32,1%, nėščių moterų ir motinų su vaikais iki 6 m. 11,4%, invalidų, ligonių, senelių 6,7%, darbingų — 49,8%.

Iš britų zonos išvažiavo: sausio mėn. 315, vasario 218, kovo 367, balandžio 298, gegužės 256, iki birželio 1 d. viso 1,454.

Repatriavo sausio mėn. 22 lietuviai, 37 latviai, 2 estai; vasario 35 lietuviai, 46 latviai, 5 estai; kovo 24 lietuviai, 27 latviai, nė vienas estas; balandžio 81 lietuvius, 45 latviai, 2 estai; gegužės 136 lietuviai, 56 latviai, 13 estų. Per šiuos metus iki birželio 1 d. repatriavo viso 298 lietuviai, 211 latvių, 21 estas.

Iki gegužės 15 d. skringino komisijos apklausi-nėjo 11,494 lietuvių. IRO globai nepriimtinių terado tik 18. Už stovyklos ribų iki gegužės 15 d. apklausi-nėti 1,317 lietuvių, iš jų 853 IRO priimti globoti.

Maisto normos nustatytos tokios: kūdikiams iki 1 metų amžiaus 1200 kalorijų per dieną. Taip kalorijų skaičius dešimtims kyla iki 2525 kalorijų, kuriuos duodamos tik sunkiai dirbantiems darbininkams.

Tremtiniui gyventi leid-ta 12,5 ketvirtainių pėdų grindų plotas. Tiems žmonėms dabar bus galima atvykti į Ameriką. Kiek-damas juos ir lopydamas; apsiaustas jam tarnavo tas pats per 10 metų, tas pačias kelnes jisai nešiojo per septynerius metus (pusl. 54). Tik aukštųjų komisarų šeimos nariai turi riebių gyvenimą. Jų vaikai į mokyklas vežami automobiliais, ir grįžtant prie mokyklos jau jų lau-kia šoferis.

Igor Gouzenko dabar gyvena Kanadoje, svetima pavarde, stropiai Kanados policijos saugomas nuo raudonųjų pasikesinimo. Pagal jo pateiktas žinias apie slaptą bolševikų šnipų veikimą, apie sovietinio gyvenimo paslaptis, yra padaryta filmą „Iron Curtain“, kurią verta pama-tyti.

Kas meldžiasi, padaro pasauliui daugiau gero, negu tie, kurie kovoja. Pasaulis eina blogyn, nes daugiau yra kovų, kaip maldų.

Dr. J. Prunskis. Cortes.

DARBO DIENOS MILŽINIŠKAS Suvažiavimas - Piknikas

Ivyks PIRMADIENĖ,

Rugsėjo - September 6 d., 1948
Jėzaus Nukryžiuotojo Vienuolyno Rezidencijoje,
Thatcher Street, Brockton, Mass.

Jėzaus Nukryžiuotojo Vienuolijos Rėmėjai ir to Vienuolyno globėjos - vedėjos rengia puikią dienos iškila.

Vietinis rengėjų komitetas organizuoja ir organizuoja vienukes — stalus ir budeles įvairiam patarnavimui atvykusiems sveteliams.

Nuoširdžiai kviečia ir kitų kolonijų darbuotojus ir veikėjus suorganizuoti savo biznio stalus ir atvykti tą dieną į bendrą talką, kad bendru darbu daugiau nuveikus — laimėjus.

RENGĖJAI.

ISIGYK ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKĄ

ŽODYNĄ

English - Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome Jums Angliška-Lietuvišką Žodyną, kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo aparais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes Jums siūlome bargena — atiduodame už \$3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojaus gausite puikų Angliška-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siunčiami \$..... ir prašome atsiųsti mums Angliška-Lietuvišką Žodyną.

Vardas

Adresas

ISTORINĖ DIENA

Rugpjūčio-August 15 d., Žolinėse, Kennebunk Port, Maine

PAMINKLINIO LIETUVOS PRANCIŠKONŲ ŠV. ANTANO VIENUOLYNO ir KOPLYČIOS IŠKILMINGAS

PAŠVENTINIMAS IR NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ DIENA

VISI KELIAI VEDA Į ATOSTOGŲ KRAŠTĄ, MAINE!

DIENOTVARKĖ:

11:30 A. M. — Iškilmingos Mišios su pritaikintu pamokslu vienuolyno parke. Mišių metu giedos **Brooklyno Lietuvių Apreiškimo parapijos choras** vadovaujant muz. Sakui.

2:00 P. M. — Šv. Antano Vienuolyno ir

Koplyčios pašventinimas. Pašventinimo apeigas atliks Portlando vyskupas J. E. Juozapas E. McCarthy, D.D., dalyvaujant Vysk. Daniel Feeney, D.D., Kinijos Pranciškonui Vysk. Louis P. Durand, O.F.M., kunigams, vienuoliams ir svečiams iš visos Amerikos.

3:00 P.M. — Lietuvių Dienos programa: žymių kalbėtojų kalbos; lietuviškos dainos, kurias padainuos Brooklyno Apreiškimo parapijos choras; tautiniai šokiai vadovaujant O. Ivaškienei iš Boston, Mass.; įvairūs laimėjimai.

Nuosirdžiai kviečiame dalyvauti pašventinimo iškilinėse ir Lietuvių Dienoje: Visus Amerikos Lietuvius, ypatingai Šv. Antano vienuolyno ir koplyčios Fundatorių, Rėmėjus, Geradarius, mūsų Brolius ir Seses Tretininkus-es ir "Varpelio" skaitytojus.

LIGI PASIMATYMO KENNEBUNK PORTE, MAINE, LIETUVOS PRANCIŠKONAI.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Parapijos Sukaktuvinis Piknikas
Liepos 11 d. Šv. Kazimero parapijos sukaktuvinis piknikas puikiai pavyko. Dalyvavo apie 300 žmonių ir davė pelno \$340.00. Parapijos piknikai Los Angelyje būna didžiausi ir sėkmingiausi. Šiuo pikniku paminėta 7 metų sukaktis nuo parapijos įsisteigimo.

Piknikai Apelsinų Soduose
Dažnai Kalifornijos lietuviai savo piknikus turi kvepiančiuose apelsinų soduose. Rugsėjo 8 d. vienas iš seniausių klubų

Gen. Antonin B. Hasal, čekoslovakijos vyriausiasios Armijos Štabo viršininkas, šiomis dienomis perbėgo į Amerikos zoną, kad laisvai gyventi.

Tautinis Pašalpinis Vyrų ir Moterų klubas ruošia Anaheim mieste, apelsinų sode pikniką. Rugpjūčio 23 d. vyks Kalifornijos lietuvių piknikas. Liepos 11 d. San Francisco BALF skyrius turėjo savo pikniką gražiam Redwood parke, Oaklande.

Naujas "Kalifornijos Lietuvio" Numeris
Praėjusio mėn. "Kalifornijos Lietuvio" žurnalas skiriamas paminėjimui skaudžiai lietuvių tautos sukaktis — 1940 m. birželio 15 d., Lietuvos Nepriklausomybės praradimo ir 1941 m. birželio 14-15 d. žudynių. Turinje telpa šie straipsniai: "Raišių miškėlio kankinius prisimenant", "Skandžią sukaktį minint", "Mačiau — jie žudė žmones", "Prof. Pranas Dovyraitis", "Svarbios Rezoliucijos", "Our Youth and "good time", "Origin of California", "Lithuania under the Cloak of red democracy", "Advertising", plati apžvalga veikimo kronika.

"K. L." leidžiamas Kalifornijos Lietuvių Bičiulių Los Angelyje 9204 S. Broadway, L. A. 3. Cal. Prenumerata metams—\$2.00.

PADEKA

Buvusiems Italijoje T.T. Pranciškonams, O.F.M.

"Viskas praėina, viskas prabėga bet geri darbai niekuomet". Taip Tėvų Bernardino Grauslio, Petro Baniūno, Viktoro Gidžiūno, Leonardo Andrieka, Klemenso Žalalio ir kitų, darbai gelbstint iš mirties ir bado pavojų, lietuvių tremtinius Italijoje nepraeis. Jie nebus niekuomet mūsų užmiršti ir paliks širdyse amžinai. Už jų tėvišką globą ir visus

rūpesčius reiškiamė nuosirdžiausią padėką. Buvusių Italijos, Cinecitta ir R. Emilia stov. lietuvių vardu: St. Mikielionis.

1948. VII. 12. Buenos Aires, Argentina.

DETROIT, MICH.

Liepos 6 d., 1948 m., 11 valandą naktį, nelemtoji mirtis prašalino iš mūsų tarpo mūsų brangųjį ir mylimą tėvelį, Prana Valatkevičių, sulaukusį 72 m. Seimai buvo skaudus smūgis, nes ką tik tris mėnesius atgal, mirtis pasivadino jo mylimą žmoną, Petronę. Penkis mėnesius atgal jie atšventė savo vedybinio gyvenimo aukštinį jubiliejų.

Pranas Valatkevičius (Walls) gyveno 13401 Marlowe, Detroit. Jis gimė Baltasušės kaime, Lietuvoje. Atvykęs į Ameriką apsisutojo Du Bois, Pa., kur apsigyveno suvirš 20 metų ir priklausė prie švento Juozapo parapijos. Paskui išsikraustė į Detroit, Michigan, kur gyveno iki mirėčiai.

Jis buvo uolus ir veiklus narys Šv. Jurgio Lietuvių parapijos. Buvo nuosirdus ir malonus su visais. Jo geri darbai bus ilgai atmenami draugų ir pažįstamų.

Pranas Valatkevičius paliko dideliame nulūdimė tris dukteris — Sesiseris Francesca ir Alverna, Prancišketės iš Pittsburgho, Mrs. Anne Jacobs, žentą, Albert; tris sūnus — Bill, Charles ir Frank, ir marčias, Ruth, Mary ir Esther, ir dešimt anūkų; taipgi seserį, Marijoną Urbonienę.

Laidotuvės įvyko iš Šv. Jurgio parapijos, Detroit, Michigan, į Mt. Oliver kapines. Nuosirdžiai dėkome ypatingai klebonui, kunigui J. Čižauskui ir visiems giminėms, draugams, ir pažįstamiems už užuojautą žodžiais ir darbais. Lai Visagalis Dievas atlygina Jums šimteriopai.

Nuliūdusi Valutkevičių šeima.

Skaitkite ir platinkite katalikišką spaudą — laikraštį "Darbininką"!

BALF Sandėlyje Gautos Dovanos Per 1948 m. Liepos - July 1 iki 15 d. Svarais

- California**
Los Angeles, BALF nr. 13 ir Sv. Kazimiero parapija 210.
- Connecticut**
New Haven, M. Roman 18. Waterbury, BALF nr. 10 per Alena Devenis 190.
- Massachusetts**
Worcester, M. McFoley 83; BALF nr. 31 4,600. Šios dovanos anksčiau buvo paskelbtos prie Šv. Kazimiero parapijos dovanų, kurių viso gauta 7,950 svarais.
- Maine**
Rumford, B. Stasiulis 19.
- Michigan**
Detroit, BALF nr. 76 520.
- New Hampshire**
Nashua, BALF nr. 129 ir Sv. Kazimiero par. 900.
- New Jersey**
Jersey City, Sally Baranauskas 18.
- Newark, BALF nr. 35 320.
- Barrington, Camden Co., Ctanley Kiszonas 17.
- Hudson Hts., D. Miciulevičius 42.
- New York**
New York City: Brooklyn, Mrs. Shuris 45; M. Zajankauskas 30; Mrs. Judaitis 16; A. Kello 22; Mrs. Karpus 20; Ona Milišauskas 11; Mrs. C. Mitchell 12; Miss Flora LaFrantz 13; Mrs. Anna Grasmann - Zaizilsky 3; Mr. A. Cerniauskas 50; Mr. P. Narvydas 30; Mr. B. Makarski 14; Mr. D. Ambrose 14; Mr. J. Pauliukaitis 8; Mrs. Rose Pankevich 20; Mrs. Wilford Maas 14; Mrs. Ona Sharp 22; Mrs. Elizabeht Jermala 14; Mr. Zukas 11; Mr. Peter Mikalauskas 26; Mrs. Elzbieta Viztarienė 116; Miss C. Soyka 10; Mr. Karaktinas 24; Mrs. Mary Wesoke 10; Mr. Cummings 14; J. Cyrgalis 8; Mrs. Charles Johnson 10; Mrs. Zubris 40.
- New York City, Manhattan, A. Batalion 187.
- Elmhurst, Methodist Church per p. Varną 207.
- Ozone Park, Mačiūnas 25.
- Woodhaven, J. Simonaitis, P. J. Montvila — 204.
- Woodside, Mrs. L. Gomez 23.
- St. Albans, Mrs. M. Yesulaitis, Margaret Elizabeth Cuthie 80.
- Maspeth, Viešpaties Atsimainymo parapija 131; S. Cerebius 93; K. Galčius 27.
- Rochester, BALF nr. 65 310.
- Hudson, Jonas Jankauskas—263.
- Kreat Neck, BALF nr. 20 — 446.
- Ohio**
Cleveland, Dirva 120; Mr. Zebris 70.
- Steubenville, C. J. Zekas 62.
- Pennsylvania**
Mt. Carmel, BALF nr. 1 — Sv. Kryžiaus parapija 1,390.
- Minersville, St. Francis Mokykla 7.
- Nanticoke, Mrs. Agota Aizia 7.
- Parly, Juozas Vyšniaskas 32.
- Wisconsin**
Kenosha, Šv. Petro par. 143. Aukojusiems rūbus, avalynę, maistą ir kitokius daiktus tremtiniams lietuviams iš bado, ir mirties gelbėti nuosirdžiausiai dėkojame.

Visokeriopas aukas ir toliau prašome siųsti BALF Centro sandėliui.

Ta pačia proga, prašome ruošti piniginiam vajui, kuris BALF Direktorių nutartas pradėti rugsėjo 1 d.

Aukas siųskite ir imigracijos reikalais kreipkitės, adresuodami:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Telefonai, EV. 7-1422; 7-1423.

PAIESKO

Pranaitytės Rozalijos ir Pranaitytės Juzės (ar Stasės). Kilusios iš Kauno apskr. Serėdžiaus valsč. Amerikoje gyvena virš 20 metų. Ieško: Veronika Pukytė - Ramanauskienė, Schweinfurt 13a, Litauische Lager Franz Shuberstr. 20-5 Germany USA Zone.

Gražios Ir Vertingos Knygos

Ramybės Šaltinis

Surinko ir išleido kun. P. M. Juras, 1943 m., 544 pusl. Ši maldaknygė panaši į aukščiau minėtą. Taip pat visais atžvilgiais graži, naudinga ir patogė. Puošnus viršelį, paauksuoti pakraščiai, rinktinės maldos ir paveikslai. Kaina—\$2.75.

15 Lietuvoje Sušaudytų Kunigų

Parašė Juozas Prunskis. Išleista 1942 m. Tai dokumentalinis bolševikų žvėriškumo įrodymas. Kaina — 15c.

Ištisų Metų Šventųjų Gyvenimai

Savo lėšomis išleido kun. P. M. Juras, 1945 m., arti 1000 pusl. Tai trumpi, kilnūs pasiskaitymai kiekvienai dienai. Tikrų didvyrių — vyrų ir moterų — pavyzdžiai šviečia mums šimtais vardų. Argi neįdomu susipažinti su šventaisiais mūsų bendravardžiais ir kitais globėjais? Ši knyga, tai įvykių ir asmenybių enciklopedija (žiny-

nas). Daug paveikslų, patogus formatus, stiprus viršelį. Kaina \$4.00.

Katalikiškoji Lietuva

Parašė kun. Dr. K. Gečys, 1946 m. 575 pusl. Stambus veikalas iš šešių dalių. Aprašoma krikščionišbės keliai į Lietuvą, reformacijos sąjūdis Lietuvoje, Lietuva caristinės Rusijos okupacijos laikais, šventoji Lietuva, Lietuvos trispalvei plevesuojanti (1918 - 1940), Nebaigta lietuvių tautos Golgota (1940 - 1946). Pridėta labai svarbūs dokumentai apie bolševikų žiaurumus Lietuvoje. Knyga naudinga ir labai gražiai atrodo. Kaina — \$4.00.

Novena Aušros Vartų Dievo Motinos Garbei

Sustatė Dominikonas T. Kazimieras Zvirblis, O. P., Pridėta dar stebuklingojo Aušros Vartų paveikslas istorija ir keletas Marrijos giesmių. Kaina — 25c.

DARBININKAS 366 W. Broadway, South Boston 27, Mass.

Žemėlapis parodo juodai dažytas sritis žydų kontroliuojamas ir baltas — arabų. Laikė kariškų susikirtimų ir žydų su arabais ir buvo iš įvairių vietų pranešimai.

